

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

Basisschool De Notenkraaker

Plaats : Amsterdam
BRIN nummer : 18RN|C1
Onderzoeksnummer : 150261
Datum onderzoek : 10 december 2012
Datum vaststelling : 26 februari 2013

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	12

1 INLEIDING

Op 10 december 2012 heeft de inspectie basisschool De Notenkraker bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

De bijlage bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksopzet

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken (groep 1/2, groep 4 en groep 8) zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;

- gesprekken met de directeur, het managementteam en de intern begeleiders en een vertegenwoordiger van het bestuur zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op De Notenkraker naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

2 BEVINDINGEN

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De eindresultaten op De Notenkraaker zijn gemiddeld voldoende. De tussentijdse opbrengsten laten een wisselend beeld zien en zijn daarmee onvoldoende. De school signaleert en reageert laat op deze resultaten. Dit wordt mede veroorzaakt door een onvoldoende ingericht kwaliteitszorgsysteem. Door het ontbreken van eigen geformuleerde concrete doelen, is de school niet in voldoende mate in staat haar eigen ontwikkelingen te meten en desgewenst bij te sturen. Tevens is de begeleiding en zorg op De Notenkraaker mede debet aan de tegenvallende opbrengsten. Het lukt de school nog onvoldoende om toetsgegevens op individueel leerlingniveau, groepsniveau en schoolniveau te interpreteren en hieraan acties te verbinden. Het stellen van reële ambities op leerling-, groeps- en schoolniveau kan de school ondersteunen om het onderwijs preciezer af te stemmen op deontwikkelingscapaciteiten van de leerlingen. Op deze wijze kan de school ook meer recht doen aan de beter presterende leerlingen. De inspectie licht haar oordeel toe bij de onderdelen opbrengsten, begeleiding en zorg en kwaliteitszorg.

Uitgangspositie

De school is in maart 2010 verhuisd naar een ander deel van de wijk. In dit deel wordt nieuwbouw gerealiseerd, hetgeen resulteert in een groeiende en veranderende leerlingenpopulatie. Momenteel kan de school niet alle aangemelde leerlingen plaatsen. Het lerarenteam is na een aantal wisselingen stabiel. In het kader van passend onderwijs heeft de school de eerste stappen in het opbrengstgericht werken gezet.

Opbrengsten

De eindopbrengsten van De Notenkraaker zijn voldoende. Dit oordeel is gebaseerd op de voldoende resultaten van de Cito Eindtoets van 2012, 2011 en 2010. De tussentijdse opbrengsten laten een wisselend beeld zien maar zijn gemiddeld als onvoldoende beoordeeld, omdat de resultaten op drie van de vijf toetsen (juni 2012), te weten technisch lezen in de groep 3, rekenen en wiskunde en begrijpend lezen in groep 6, onder de ondergrenzen liggen die de inspectie hanteert. De resultaten van technisch lezen en rekenen en wiskunde in groep 4 liggen wel op het verwachte niveau.

Mogelijke verklaringen voor de tegenvallende tussenopbrengsten ziet de inspectie in het ontbreken van een adequaat systeem voor kwaliteitszorg, waaronder het sturen op opbrengsten. Zo ontbreken streefdoelen en criteria en

worden de opbrengsten niet systematisch geëvalueerd. Ook heeft het ontbroken aan borging van gemaakte afspraken zoals bij het leesonderwijs. De school onderkent dit ontwikkelpunt en gaat per januari 2013 werken met ambitiedoelen per vakgebied en per groep.

De school is gestart met het maken van ontwikkelingsperspectieven (OPP) voor leerlingen die op een eigen leerlijn werken en het eindniveau van groep 8 niet halen. Deze ontwikkeling is nog pril en er zijn nog onvoldoende tussentijdse evaluaties geweest om te zien of de betreffende leerlingen zich conform hun mogelijkheden ontwikkelen. Dit is de reden dat de inspectie indicator 1.4 nog niet waardeert. De school voert dit schooljaar een systeem in om de sociale opbrengsten van haar leerlingen te kunnen volgen. Echter, op dit moment hanteert de school hiervoor nog geen landelijk genormeerd instrument en kan deze indicator (1.5) niet worden beoordeeld.

Begeleiding en zorg

Het systeem van begeleiding en zorg is op De Notenkraker in ontwikkeling. De school beschikt over een dekkend instrumentarium van methode- en niet-methodegebonden toetsen om de ontwikkelingen van de leerlingen op een systematische wijze te kunnen volgen (indicator 7.1). In de groepen 1/2 is dit volgsysteem aangevuld met een gestructureerd observatie-instrument. Op basis van observaties en resultaten van methodeafhankelijke en methode onafhankelijke toetsen signaleert de school tijdig leerlingen die extra zorg behoeven. Dit geldt zowel voor leerlingen die het reguliere onderwijsaanbod onvoldoende kunnen volgen (D en E leerlingen) als voor leerlingen (A+ leerlingen) die meer uitdaging nodig hebben (indicator 8.1). De leraren stellen voor deze zorgleerlingen individuele handelingsplannen op. Waar mogelijk worden de leerlingen geclusterd in het groepsplan. Hoewel de evaluaties van deze plannen verschillen in kwaliteit, beoordeelt de inspectie dit onderdeel als voldoende (8.4). Op twee andere onderdelen voldoet de zorg nog niet aan de criteria van de inspectie. Dit betreft de kwaliteit van de handelingsplannen (analyse en doel) en de planmatige uitvoering van de zorg. Het valt de inspectie op dat voor de zorgleerlingen direct doelen worden geformuleerd, zonder eerst te onderzoeken wat de mogelijke oorzaken zijn van de stagnatie in de leerontwikkeling (indicator 8.2). Op deze wijze loopt de school het risico dat de ingezette interventies niet aansluiten op de hulpvraag van de leerlingen en daarmee hun doel voorbij schieten. Ook de handelingsplannen en groepsplannen waarin de zorgleerlingen als cluster zijn opgenomen, zijn wisselend van kwaliteit. Zo blijken de doelen en de aanpak (leerstofaanbod) voor leerlingen met een D of E –score exact dezelfde als die voor de leerlingen met een

A+score. Daarmee zijn met name voor de goed en bovengemiddeld presterende leerlingen de doelen onvoldoende ambitieus. Daarnaast kan de school niet aantonen dat de zorg consequent wordt uitgevoerd (indicator 8.3). Zo is in de klassenadministratie niet terug te vinden of de geplande zorg ook daadwerkelijk is aangeboden en met welk resultaat. Het is van belang om de registratie te verbeteren. Door het bijhouden van de tussentijdse vorderingen, kan de school gedurende de loop van het handelingsplan de aanpak waar nodig tussentijds aanpassen (versnellen of vertragen), zodat de leerling maximaal kan profiteren van de extra ondersteuning.

Kwaliteitszorg

Het kwaliteitsbeleid van de school vraagt om ontwikkeling. Op twee van de zes onderzochte onderdelen voldoet de kwaliteit aan de normen van de inspectie. Dit geldt voor de analyse van de populatie en voor de verantwoording van het onderwijsresultaten. Op de overige aspecten, zoals de opbrengstgerichtheid en het evalueren, sturen en borgen van kwaliteit, vraagt de kwaliteit om een krachtig impuls.

Hieronder licht de inspectie de oordelen nader toe.

De samenstelling van de leerlingenpopulatie op De Notenkraker is aan het veranderen. Zo krijgt de school meer bovengemiddeld presterende leerlingen binnen. De school reageert hierop onder andere met het invoeren van een doorgaande lijn in het aanbod van verrijkingsstof voor alle groepen. Tevens start de school in schooljaar 2012-2013 met een nieuw onderwijs-arrangement genaamd de 'Schatkamer'. Binnen de 'Schatkamer' krijgen leerlingen extra onderwijs en ondersteuning in een apart ingerichte onderwijsomgeving. Dit geldt voor leerlingen die moeite hebben met het reguliere aanbod en voor leerlingen waarvoor het reguliere onderwijsaanbod onvoldoende uitdagend is. Een ander aspect dat positief is beoordeeld is de verantwoording van haar tussentijdse opbrengsten. In haar jaarverslag licht de school deze opbrengsten toe en verbindt hieraan verbeteracties. Hierdoor is het voor ouders inzichtelijk aan welke onderdelen van het onderwijsleerproces (zoals doorgaande leerlijnen, didactisch handelen) de school werkt en op welke wijze (indicator 9.6). Zoals vermeld kent het kwaliteitszorgsysteem van De Notenkraker ook voorname ontwikkelpunten. De evaluatie van de opbrengsten vraagt nog om aandacht. De school brengt wel haar toetsresultaten in kaart en bespreekt deze op groepsniveau en op managementniveau. Het management constateert ook veranderingen in toetsresultaten en bevestigt dat de resultaten op sommige vakgebieden en bij bepaalde groepen (begrijpend lezen en rekenen en wiskunde groep 6 juni 2012) niet voldoen aan de verwachtingen. Het lukt de school echter nog in onvoldoende mate te anticiperen op deze tegenvallende resultaten. De

analyse om te achterhalen wat de stijging of daling van de resultaten veroorzaakt heeft, vindt (te) laat en in onvoldoende mate plaats (indicator 9.2). Positief is dat de school, in het kader van opbrengstgericht werken, vanaf januari 2013 haar tussentijdse opbrengsten gaat koppelen aan scherpe streefdoelen.

Een ander aspect dat om verbetering vraagt is de cyclische evaluatie van het onderwijsleerproces (9.3). Van een aantal onderdelen brengt de school de kwaliteit in beeld, zoals het didactisch handelen in het kader van 'Bouwen aan een Adaptieve School'. De directie legt hiervoor groepsbezoeken af en beoordeelt de resultaten aan de hand van een kijkwijzer. Echter, het systeem dekt niet alle gebieden, waaronder de begeleiding en zorg. Hierdoor zijn tekortkomingen, zoals de kwaliteit van de individuele handelingsplannen en groepsplannen op dit vlak niet tijdig genoeg onderkend.

Verder verdient het planmatig werken aan kwaliteitsverbetering aandacht (indicator 9.4). De Notenkraaker zet onderwerpen als het opzetten van een doorgaande lijn in de groepen 1/2 ten behoeve van het taalaanbod (VVE) en het begeleiden van leraren bij het interpreteren van toetsresultaten en het vaststellen van leerwinst wel uit in een tijdspad van acties, beoogd resultaat en evaluatie. In dit overzicht ontbreken 'smart' geformuleerde doelen om voor de school als instrument voor sturing en evaluatie te kunnen dienen.

Tot slot is de borging nog een essentieel ontwikkelpunt in het kwaliteitszorgsysteem op De Notenkraaker (9.5). Vanaf schooljaar 2009-2010 is een nieuwe schoolorganisatie ingevoerd met een daarbij passende (nieuwe) overlegstructuur. De invoering hiervan en de verhuizing van de school naar een nieuwe locatie heeft de nodige inzet van het lerarenteam en de directie gevraagd. Hierdoor is de borging de afgelopen jaren op de achtergrond geraakt, zijn afspraken verwaterd en werken niet alle betrokkenen meer op dezelfde wijze. Om weer één lijn te krijgen in de school en om de bereikte resultaten te verankeren is het nodig om afspraken en procedures vast te leggen en goed toe te zien op de naleving hiervan.

Naleving

Ten aanzien van de naleving van wettelijke voorschriften die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd, heeft de inspectie geconstateerd dat voldaan is aan de wettelijke voorschriften.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de onderwijskwaliteit op de Notenkraker op een aantal van de onderzochte onderdelen verbeterd kan worden. De inspectie handhaaft het reeds toegekende basisarrangement. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften, die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.		•			
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.		•		
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		•		
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.		•		
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.		•		
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	